

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ринок лісоматеріалів необроблених та деревини паливної

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, регулює відносини, пов'язані з продажем лісоматеріалів необроблених, деревини паливної на цьому ринку з метою забезпечення потреб його учасників на принципах вільної і добросовісної конкуренції та сталого використання лісових ресурсів.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- 1) декларація про деревообробну діяльність - заява, що подається деревообробником, про здійснення ним переробки лісоматеріалів необроблених, деревини паливної як основного виду господарської діяльності і виробництва продукції, що класифікується за кодами 4402, 4404, 4405 00 00 00, 4406, 4407, 4408, 4409, 4410, 4411, 4412, 4413 00 00 00, 4414, 4415, 4416 00 00 00, 4417 00 00 00, 4418, 4419, 4420, 4421, 7308 30 00 00, 9401 31 00 00, 9401 41 00 00, 9402, 9403 30, 9403 40, 9403 60, 9406 10 00 00 згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі - УКТ ЗЕД);
- 2) деревина паливна - деревина паливна у вигляді колод, полін, хмизу, гілок, сучків або в аналогічних формах; деревна тріска або стружка; тирса, тріска, стружка, уламки та відходи деревини та скрап, агломератні або неагломератні, у вигляді колод, полін, брикетів, гранул або в аналогічних формах, що класифікуються за кодом 4401 згідно з УКТ ЗЕД;
- 3) деревообробник - юридична особа або фізична особа - підприємець, яка зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є резидентом України, має відповідне виробниче обладнання, виробничі площі та здійснює механічну і хіміко-механічну обробку, переробку лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, необхідну для виробництва товарів, що класифікуються за кодами 4402, 4404, 4405 00 00 00, 4406, 4407, 4408, 4409, 4410, 4411, 4412, 4413 00 00 00, 4414, 4415, 4416 00 00 00, 4417 00 00 00, 4418, 4419, 4420, 4421, 7308 30 00 00, 9401 31 00 00, 9401 41 00 00, 9402, 9403 30, 9403 40, 9403 60, 9406 10 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, та включена до Переліку деревообробників;
- 4) клірингова установа на ринку деревної сировини - клірингова установа, що уклала договір про здійснення клірингу щонайменше з одним організатором біржових торгів на ринку деревної сировини та відповідає іншим вимогам, встановленим цим Законом;

- 5) лот - партія або кілька партій біржового товару на ринку деревної сировини, що пропонується до продажу або заявлена до купівлі на біржових торгах, із зазначенням якісних та кількісних характеристик відповідно до національних стандартів та/або технічних умов;
- 6) малий лот - лот, що не перевищує розмір 100 метрів кубічних та пропонується до продажу на біржових торгах для малих деревообробників, з урахуванням вимог, встановлених цим Законом;
- 7) малий деревообробник - деревообробник, у якого кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб, об'єм обробки, переробки лісоматеріалів необроблених, деревини паливної не перевищує 5000 кубічних метрів на рік або меншого обсягу для лісоматеріалів необроблених з окремими характеристиками;
- 8) оператор ринку деревної сировини - власник лісу (державної, комунальної, приватної власності), постійний або тимчасовий лісокористувач, який здійснює заготівлю та продаж (відчуження) лісоматеріалів необроблених, деревини паливної на ринку деревної сировини;
- 9) організатор біржових торгів на ринку деревної сировини - товарна біржа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензію на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та уклала договір про здійснення клірингу з кліринговою установою на ринку деревної сировини;
- 10) перелік деревообробників - сукупність інформації про деревообробників, які провадять діяльність з переробки лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що включає інформацію про малих та інших деревообробників, який ведеться Уповноваженим державним органом відповідно до цього Закону;
- 11) ринок лісоматеріалів необроблених та деревини паливної (далі - ринок деревної сировини) сукупність відносин, що виникають між учасниками ринку деревної сировини під час здійснення ними операцій з купівлі-продажу (відчуження) товарів на ринку деревної сировини;
- 12) система електронного обліку деревини (далі - електронний облік деревини) автоматизована інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, внесення, обробку, зберігання, захист та надання доступу до інформації та даних щодо заготівлі, виготовлення, обігу (руху), купівлі-продажу, експорту, імпорту та інших господарських операцій з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною;
- 13) суб'єкт господарювання, що здійснює операції з деревиною сировиною - юридична особа або фізична особа-підприємець, яка зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є резидентом України, але не включена до Переліку деревообробників;
- 14) товар на ринку деревної сировини - лісоматеріали необроблені, деревина паливна, а також деривативні контракти, що укладаються на організаторах біржових торгів на ринку деревної сировини, базовим активом яких є лісоматеріали необроблені, деревина паливна;
- 15) товаросупровідні документи - документи, що прямують разом з товаром на ринку деревної сировини і містять визначені законодавством відомості про лісоматеріали необроблені, деревиною паливну, які переміщуються учасниками ринку деревної сировини за допомогою

транспортних засобів, та сформовані засобами електронного обліку деревини або містять обов'язкові реквізити, сформовані засобами електронного обліку деревини;

16) Уповноважений державний орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства;

17) учасники ринку деревної сировини - оператори ринку деревної сировини, деревообробники, організатори біржових торгів на ринку деревної сировини, клірингові установи на ринку деревної сировини та суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною відповідно до цього Закону.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

терміни «лісоматеріали», «лісоматеріали необроблені» - у значеннях, наведених у Законі України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів»;

термін «регіон» - у значенні, наведеному у Законі України «Про засади державної регіональної політики»;

терміни «товарна біржа», «біржові торги», «біржова угода», «біржовий договір», «електронна торгова система», «організація торгівлі продукцією на товарних біржах», «організація укладання деривативних контрактів на товарних біржах» - у значеннях, наведених у Законі України «Про товарні біржі»;

терміни «деривативні контракти», «клірингова установа» - у значеннях, наведених у Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»;

інші терміни – у значеннях, наведених у Лісовому кодексі України, Цивільному кодексі України, Законі України «Про захист економічної конкуренції».

Стаття 2. Законодавство у сфері регулювання ринку деревної сировини

1. Законодавство у сфері регулювання ринку деревної сировини складається з Конституції України, Лісового кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про товарні біржі», Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів», цього Закону та інших актів законодавства і прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, що регулюють відносини на ринку деревної сировини.

Стаття 3. Принципи функціонування ринку деревної сировини

1. Функціонування ринку деревної сировини ґрунтується на таких принципах:

1) законності;

2) змагальності та добросовісної конкуренції;

3) захисту навколишнього природного середовища та раціонального використання лісових ресурсів;

4) запобігання знелісненню, недопущення знищення лісів та заподіяння їм шкоди;

5) відповідальності всіх учасників ринку деревної сировини;

б) відкритості та прозорості відносин з державними органами згідно із законодавством, у тому числі щодо своєчасного взаємного обміну необхідною інформацією.

2. Оператори ринку деревної сировини здійснюють продаж або відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної виключно відповідно до вимог та правил, визначених цим Законом і прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

3. На ринку деревної сировини забороняються будь-які операції щодо лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, якщо їх заготівля спричинила знеліснення, була здійснена шляхом незаконної порубки або була проведена з порушенням порядку, правил та вимог заготівлі, встановлених законодавством.

4. Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку деревної сировини визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами, що регулюють відносини на ринку деревної сировини.

5. Учасники ринку деревної сировини зобов'язані подавати повну інформацію до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.

Розділ II. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ДЕРЕВНОЇ СИРОВИНИ

Стаття 4. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання ринку деревної сировини

1. Державне регулювання ринку деревної сировини здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, Уповноважений державний орган та інші органи державної влади в межах своїх повноважень, визначених законом.

2. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання ринку деревної сировини, при виконанні покладених на них завдань взаємодіють між собою, а також з іншими органами державної влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо державного регулювання ринку деревної сировини

1. До повноважень Кабінету Міністрів України щодо державного регулювання ринку деревної сировини належать:

1) спрямування та координація діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо державного регулювання ринку деревної сировини;

2) затвердження порядку здійснення моніторингу на ринку деревної сировини;

3) затвердження порядку купівлі-продажу та інших форм відчуження деревини паливної для потреб комунальних підприємств (установ), які здійснюють опалення твердим паливом у вигляді деревини паливної;

4) визначення порядку накладення штрафу на деревообробників;

5) визначення порядку ведення та оприлюднення інформації з Переліку деревообробників, у тому числі встановлення вимог до відомостей, що вносяться до Переліку деревообробників;

6) вирішення інших питань у сфері державного регулювання ринку деревної сировини відповідно до закону.

Стаття 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, щодо державного регулювання ринку деревної сировини

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, щодо державного регулювання ринку деревної сировини належить:

- 1) визначення стратегічних напрямів розвитку ринку деревної сировини;
- 2) затвердження порядку, умов та граничних обсягів роздрібного продажу лісоматеріалів необроблених та деревини паливної фізичним особам для задоволення соціально-побутових потреб, форми типового договору купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених та деревини паливної для задоволення соціально-побутових потреб;
- 3) затвердження порядку та правил оформлення купівлі-продажу, відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини;
- 4) здійснення заходів щодо адаптації законодавства України у сфері державного регулювання ринку деревної сировини до законодавства та регламентів Європейського Союзу;
- 5) затвердження порядку та механізму формування ціни на лісоматеріали необроблені та деревину паливну для задоволення соціально-побутових потреб;
- 6) затвердження порядку проведення Уповноваженим державним органом перевірки достовірності інформації та документів, поданих суб'єктом господарювання, проведення виїзних верифікаційних перевірок;
- 7) затвердження порядку та механізму продажу (відчуження) деревини паливної населенню;
- 8) затвердження порядку та механізму створення лісів приватної власності на малопродуктивних, деградованих землях та самосійних лісах;
- 9) затвердження порядку видачі, форми заяви на видачу, припинення дії сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів;
- 10) розгляд скарг щодо виключення (тимчасового виключення) суб'єкта господарювання з Переліку деревообробників, дій або бездіяльності Уповноваженого державного органу, інших питань, пов'язаних з функціонуванням зазначеного переліку, скарг щодо неправомірного перебування суб'єкта господарювання у Переліку деревообробників, а також розгляд інших скарг, які виникають між учасниками ринку деревної сировини;
- 11) затвердження порядку визначення стартової ціни на основних та додаткових торгах, а також мінімальної ціни продажу на повторних основних торгах та повторних додаткових торгах, які проводяться за технологією біржових торгів, що передбачає покрокове зниження стартової ціни лота, з урахуванням особливостей проведення біржових торгів, визначених цим Законом;
- 12) встановлення порядку включення, виключення і тимчасового виключення суб'єктів господарювання з Переліку деревообробників;

13) встановлення порядку подання заяви про віднесення деревообробників до малих деревообробників або до інших деревообробників та прийняття відповідного рішення за такою заявою;

14) встановлення порядку, форми та строків подання деревообробниками декларації про деревообробну діяльність;

15) вирішення інших питань у сфері державного регулювання ринку деревної сировини відповідно до закону.

Стаття 7. Повноваження Уповноваженого державного органу щодо державного регулювання ринку деревної сировини

1. До повноважень Уповноваженого державного органу щодо державного регулювання ринку деревної сировини належать:

1) затвердження порядку подання та форми звітів оператора ринку деревної сировини про виконання плану заготівлі лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, про реалізацію лісоматеріалів необроблених та деревини паливної на ринку деревної сировини;

2) погодження внутрішніх документів організатора біржових торгів на ринку деревної сировини в частині, що визначає порядок організації та проведення біржових торгів на ринку деревної сировини, порядок та правила укладення, документального оформлення, стандартних (типових) умов біржових договорів/деривативних контрактів, що укладаються за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини, та вимог щодо їх виконання;

3) затвердження порядку інформування учасників біржових торгів на ринку деревної сировини про дати проведення планових та позапланових біржових торгів на ринку деревної сировини;

4) оприлюднення на своєму офіційному вебпорталі плану-графіка проведення планових біржових торгів на ринку деревної сировини;

5) визначення дат проведення планових біржових торгів на ринку деревної сировини та інформування про них учасників ринку;

6) забезпечення функціонування та визначення адміністратора електронного обліку деревини;

7) встановлення вимог до організаторів біржових торгів на ринку деревної сировини щодо програмно-технічного комплексу та захищених каналів зв'язку;

8) встановлення вимог до формування лотів на ринку деревної сировини;

9) встановлення вимог до формування малого лоту залежно від характеристик лісоматеріалів необроблених, деревини паливної;

10) встановлення умов розподілу обсягів лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонуються до продажу операторами ринку деревної сировини, між етапами основних та додаткових біржових торгів на ринку деревної сировини;

11) формування, ведення та оприлюднення на своєму офіційному вебпорталі Переліку деревообробників;

12) проведення перевірки достовірності інформації та документів, поданих суб'єктом господарювання, включення, виключення і тимчасового виключення суб'єктів господарювання з Переліку деревообробників;

13) проведення верифікаційних виїзних перевірок із залученням представників органів місцевого самоврядування (за згодою) з метою перевірки відповідності суб'єкта господарювання вимогам щодо набуття статусу деревообробника, встановлених цим Законом;

14) встановлення порядку та обсягів подання інформації до електронного обліку деревини операторами ринку деревної сировини, деревообробниками, іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною;

15) здійснення моніторингу на ринку деревної сировини (рівень лісозаготівлі, виконання біржових договорів/деривативних контрактів на ринку деревної сировини, динаміка виробництва продукції з деревини, експортно-імпортні операції лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, виробів з деревини, цінової політики на лісоматеріали необроблені та деревину паливну, а також інших чинників або показників, що демонструють динаміку розвитку ринку деревної сировини);

16) здійснення моніторингу та оцінки потреб учасників ринку деревної сировини у сировині, співставлення з планами лісозаготівельних робіт кожного року та вжиття невідкладних заходів при дефіциті сировини, що існує на ринку деревної сировини;

17) встановлення вимог до мінімальної частки обсягів лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонується до продажу на біржових торгах, участь у яких мають право брати виключно малі деревообробники, відносно загального обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонується операторами ринку деревної сировини до продажу на біржових торгах впродовж календарного року, з урахуванням періодів (строків) постачання, які встановлюються у біржових договорах/деривативних контрактах, укладених за результатами біржових торгів, породи та сортаменту лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та регіону, в якому здійснюється лісозаготівля, запропонованих на продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної;

18) встановлення за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку вимог до організаторів біржових торгів на ринку деревної сировини щодо кількісних показників активності біржових торгів;

19) затвердження порядку формування конкурсної комісії, оприлюднення інформації про проведення конкурсу, вирішення інших питань організації конкурсного відбору організаторів біржових торгів на ринку деревної сировини, а також позбавлення статусу організатора біржових торгів на ринку деревної сировини у разі порушення вимог законодавства у сфері регулювання ринку деревної сировини;

20) визначення кількісних показників, які застосовуються при організації та проведенні біржових торгів лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною;

21) погодження вимог до порядку проведення планових та позапланових біржових торгів на кожному з етапів біржових торгів, у тому числі біржових торгів для малих деревообробників;

22) інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, або його міжрегіональних територіальних органів про здійснення моніторингу процедур публічних закупівель, якщо ціна договору про закупівлю лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, укладеного згідно із законодавством про публічні закупівлі, істотно відрізняється від поточних цінових показників на організованому товарному ринку;

23) здійснення контролю за дотриманням учасниками ринку деревної сировини вимог, встановлених цим Законом;

24) здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 8. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо державного регулювання ринку деревної сировини

1. До повноважень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо державного регулювання ринку деревної сировини належать:

1) сприяння ефективному функціонуванню біржового ринку деревної сировини на основі збалансування інтересів усіх учасників ринку деревної сировини;

2) погодження вимог до організаторів біржових торгів на ринку деревної сировини щодо кількісних показників активності біржових торгів;

3) встановлення за погодженням з Уповноваженим державним органом порядку проведення планових та позапланових біржових торгів на кожному з етапів біржових торгів, у тому числі біржових торгів для малих деревообробників;

4) здійснення інших повноважень щодо ринку деревної сировини, визначених законом.

Розділ III. УЧАСНИКИ РИНКУ ДЕРЕВНОЇ СИРОВИНИ

Стаття 9. Учасники ринку деревної сировини

1. До учасників ринку деревної сировини належать оператори ринку деревної сировини, деревообробники, суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною, організатори біржових торгів на ринку деревної сировини, а також клірингові установи на ринку деревної сировини.

2. Учасники ринку деревної сировини зобов'язані дотримуватися вимог цього Закону під час здійснення операцій купівлі-продажу товарів на ринку деревної сировини.

Стаття 10. Оператор ринку деревної сировини

1. Оператор ринку деревної сировини здійснює продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної виключно відповідно до вимог цього Закону.

2. Оператор ринку деревної сировини зобов'язаний:

1) щороку, не пізніше 1 лютого, подавати до Уповноваженого державного органу звіт про виконання плану заготівлі лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, звіт про реалізацію лісоматеріалів необроблених та деревини паливної на ринку деревної сировини за попередній календарний рік;

2) щороку, не пізніше 1 жовтня, подавати до Уповноваженого державного органу план заготівлі лісоматеріалів необроблених та деревини паливної на наступний календарний рік;

3) подавати інформацію до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.

Порядок та форма подання документів, передбачених пунктами 1 і 2 цієї частини, встановлюються Уповноваженим державним органом.

3. Оператор ринку деревної сировини має право використовувати заготовлені ним лісоматеріали необроблені, деревину паливну для власних потреб. Використання лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для власних потреб може здійснюватися у співпраці з іншими суб'єктами господарювання на підставі будь-яких правочинів та не може передбачати отримання прибутку. Оператор ринку деревної сировини зобов'язаний подавати до Уповноваженого державного органу інформацію про використання лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для власних потреб з метою забезпечення електронного обліку деревини відповідно до законодавства. Інформація про використання лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для власних потреб операторами ринку деревної сировини обов'язково розміщується в електронному обліку деревини та публікується на офіційному вебпорталі Уповноваженого державного органу.

4. Операторам ринку деревної сировини забороняється здійснювати постачання лісоматеріалів необроблених, деревини паливної за біржовими договорами/деривативними контрактами, укладеними за результатами біржових торгів, якщо їхні кількісні та/або якісні характеристики не відповідають умовам таких біржових договорів/деривативних контрактів.

Стаття 11. Деревообробники

1. Деревообробники мають право придбавати лісоматеріали необроблені, деревину паливну відповідно до вимог цього Закону.

2. Деревообробники зобов'язані вести облік належного їм обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної у спосіб, що забезпечує можливість подання інформації до електронного обліку деревини відповідно до законодавства.

3. Деревообробники мають право здійснювати господарські операції з лісоматеріалами необробленими та/або деревиною паливною виключно за умови, що такі лісоматеріали необроблені та/або деревина паливна придбані відповідно до вимог цього Закону або отримані в інший законний спосіб, та відповідна інформація про такі дії або операції подана до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.

4. Деревообробники зобов'язані надати доступ до виробничих приміщень та майданчиків з виробничим обладнанням для представників Уповноваженого державного органу для здійснення заходів щодо перевірки достовірності інформації та поданих документів, відповідності статусу деревообробника, встановленого цим Законом, а також надавати необхідні документи та їх копії, пояснення, довідки, відомості, матеріали з питань, що виникають під час перевірки.

5. Деревообробники мають право на продаж (відчуження) лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що придбані на планових та позапланових біржових торгах на ринку деревної сировини, виключно деревообробникам у порядку, встановленому цим Законом для планових та позапланових біржових торгів. Такий продаж (відчуження) здійснюється за умови подання відповідної інформації до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.

Стаття 12. Суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною

1. Суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною, мають право придбавати лісоматеріали необроблені, деревину паливну відповідно до вимог цього Закону.

2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною, мають право здійснювати продаж (відчуження) лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини у випадках, передбачених цим Законом, за умови подання відповідної інформації до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.

Стаття 13. Організатор біржових торгів на ринку деревної сировини

1. Організатором біржових торгів на ринку деревної сировини є товарна біржа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензію на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та уклала договір про здійснення клірингу з кліринговою установою на ринку деревної сировини.

2. Набуття товарною біржою статусу організатора біржових торгів на ринку деревної сировини здійснюється за результатами конкурсу, який проводить конкурсна комісія. Порядок формування конкурсної комісії, забезпечення її роботи, оприлюднення інформації про проведення конкурсу, проведення конкурсу та інші питання організації конкурсного відбору визначаються Уповноваженим державним органом.

3. Організатори біржових торгів на ринку деревної сировини забезпечують проведення біржових торгів лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною і створюють умови для належної конкуренції учасників біржових торгів.

4. Біржові торги лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною проводяться за допомогою електронної торгової системи, яка повинна забезпечувати можливість укладення біржових договорів/деривативних контрактів за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини в електронній формі з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Організатор біржових торгів на ринку деревної сировини забезпечує функціонування програмно-технічного комплексу та захищених каналів зв'язку відповідно до вимог, встановлених Уповноваженим державним органом.

5. Організатор біржових торгів на ринку деревної сировини або клірингова установа на ринку деревної сировини, з якою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу, зобов'язані запровадити належну систему управління ризиками учасників біржових торгів для мінімізації випадків невиконання або неналежного виконання біржових договорів/деривативних контрактів, укладених за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини. З цією метою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини або клірингова установа на ринку деревної сировини, з якою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу, запроваджує інструменти забезпечення зобов'язань та організації розрахунків.

6. Організатор біржових торгів на ринку деревної сировини під час проведення основних та додаткових біржових торгів на ринку деревної сировини зобов'язаний перевірити наявність учасника торгів у Переліку деревообробників та відповідність учасника біржових торгів вимогам, встановленим цим Законом.

7. Учасник ринку деревної сировини не допускається до участі у біржових торгах, якщо щодо нього та організатора біржових торгів на ринку деревної сировини одна й та сама особа прямо чи опосередковано здійснює контроль та/або має значний вплив на їхнє управління або їхню

діяльність, та/або володіє їхнім майном. Контроль за виконанням вказаної вимоги покладено на Уповноважений державний орган.

8. Організатори біржових торгів на ринку деревної сировини зобов'язані розраховувати індекси, що характеризують цінові показники на ринку деревної сировини, за основними породами деревини та подавати таку інформацію до Уповноваженого державного органу у визначені ним порядку та строки.

9. У разі порушення вимог законодавства у сфері регулювання ринку деревної сировини організатор біржових торгів на ринку деревної сировини втрачає відповідний статус у порядку, визначеному Уповноваженим державним органом.

Стаття 14. Перелік деревообробників

1. Суб'єкт господарювання набуває статусу деревообробника за умови його включення Уповноваженим державним органом до Переліку деревообробників.

2. Порядок включення, виключення і тимчасового виключення суб'єктів господарювання з Переліку деревообробників, а також порядок подання заяви про віднесення деревообробників до малих деревообробників або до інших деревообробників та підстави для прийняття відповідного рішення за такою заявою, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.

3. Деревообробники щороку подають декларацію про деревообробну діяльність за попередній календарний рік у порядку, за формою та у строки, що встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, щодо державного регулювання ринку деревної сировини.

4. Уповноважений державний орган забезпечує формування, ведення та оприлюднення на своєму офіційному вебпорталі Переліку деревообробників. Інформація, що міститься в Переліку деревообробників, є відкритою та загальнодоступною.

5. Уповноважений державний орган надсилає всім організаторам біржових торгів на ринку деревної сировини актуальний Перелік деревообробників у формі електронного документа, засвідченого кваліфікованим електронним підписом уповноваженої особи, протягом двох робочих днів з дати його формування/оновлення. Організатори біржових торгів на ринку деревної сировини для цілей допуску учасників торгів до основних та повторних основних торгів, з урахуванням особливостей проведення біржових торгів, визначених цим Законом, керуються актуальним Переліком деревообробників, отриманим від Уповноваженого державного органу.

6. Суб'єкти господарювання та Уповноважений державний орган за подання та/або внесення недостовірної інформації, здійснення несанкціонованих дій щодо Переліку деревообробників несуть відповідальність згідно із законом.

Розділ IV. КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ НЕОБРОБЛЕНИХ, ДЕРЕВИНИ ПАЛИВНОЇ

Стаття 15. Купівля-продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної на ринку деревної сировини

1. Оператори ринку деревної сировини здійснюють продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної виключно на біржових торгах, які проводять організатори біржових торгів на ринку деревної сировини, крім відчуження (продажу):

1) для задоволення потреб національної безпеки та оборони, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих;

2) для замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;

3) у роздріб та фізичним особам для задоволення соціально-побутових потреб відповідно до статті 16 цього Закону;

4) комунальним підприємствам, які здійснюють опалення твердим паливом у вигляді деревини паливної, відповідно до статті 17 цього Закону.

2. Дія положень цього Закону не поширюється на купівлю-продаж (відчуження) лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, які ввозяться на митну територію України в митному режимі імпорту.

3. Біржові торги з продажу операторами ринку деревної сировини лісоматеріалів необроблених, деревини паливної відбуваються із застосуванням технології одностороннього аукціону у формі планових та позапланових біржових торгів, що проводяться організаторами біржових торгів на ринку деревної сировини в чотири етапи (основні, повторні основні, додаткові та повторні додаткові торги). Застосування інших технологій біржових торгів організаторами біржових торгів на ринку деревної сировини можливе за погодженням з Уповноваженим державним органом. Дата проведення планових біржових торгів визначається Уповноваженим державним органом у встановленому ним порядку.

4. Уповноважений державний орган з метою інформування учасників ринку деревної сировини про біржові торги на ринку деревної сировини:

1) щороку, не менш як за 45 календарних днів до початку наступного календарного року, розробляє та оприлюднює на своєму офіційному вебпорталі план-графік проведення планових біржових торгів на наступний календарний рік із зазначенням строку постачання (рік, півріччя, квартал), регіону, в якому здійснюється лісозаготівля, та обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, які плануються до продажу на біржових торгах, у тому числі для малих деревообробників, у розрізі порід та сортamentу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної;

2) щокварталу (за потреби) уточнює план-графік проведення планових біржових торгів і не менш як за 30 календарних днів до їх проведення оприлюднює на своєму офіційному вебпорталі уточнений план-графік проведення планових біржових торгів на ринку деревної сировини із зазначенням строку постачання (рік, півріччя, квартал), регіону, в якому здійснюється лісозаготівля, та обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, які плануються до продажу на біржових торгах, у тому числі для малих деревообробників, у розрізі порід та сортamentу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної.

5. Оператори ринку деревної сировини зобов'язані ініціювати проведення планових біржових торгів для продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної з метою планової заготівлі майбутніх періодів (строків) постачання (рік, півріччя, квартал) в обсязі 100 відсотків планової заготівлі у відповідному періоді, за виключенням обсягу відчужених лісоматеріалів

необроблених, деревини паливної відповідно до пунктів 1-4 частини першої цієї статті. Для цілей цього Закону товар на ринку деревної сировини є біржовим товаром.

Частка загального обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонується до продажу на біржових торгах, участь у яких мають право брати виключно малі деревообробники, відносно загального обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонується операторами ринку деревної сировини до продажу на біржових торгах протягом календарного року по всій території України, не може бути меншою за 10% та більшою за 30%. Уповноважений державний орган визначає у встановлених межах обсяг зазначеної частки, а також визначає вимоги до розподілу обсягів пропонованих до продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної у розрізі порід та сортamentів, регіону, в якому здійснюється лісозаготівля, та періодів (строків) постачання (рік, півріччя, квартал) для біржових торгів для малих деревообробників та інших біржових торгів.

6. Біржові торги на ринку деревної сировини проводяться в чотири етапи: основні, повторні основні, додаткові, повторні додаткові.

Для малих деревообробників, у тому числі тих, чиї виробничі приміщення та майданчики разом із виробничим обладнанням знаходяться в регіоні, в якому здійснюється заготівля лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що пропонується оператором ринку деревної сировини до продажу, проводяться окремі біржові торги. Такі біржові торги також проводяться у чотири етапи: основні, повторні основні, додаткові, повторні додаткові.

Порядок проведення планових та позапланових біржових торгів на кожному з етапів біржових торгів, у тому числі біржових торгів для малих деревообробників, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Уповноваженим державним органом.

7. Крім планових біржових торгів на ринку деревної сировини проводяться позапланові біржові торги. Позапланові торги проводяться у разі потреби.

Оператор ринку деревної сировини зобов'язаний ініціювати проведення позапланових торгів з метою продажу всього наявного обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що заготовлені понад планові обсяги заготівлі лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та не продані на планових біржових торгах (за виключенням обсягу відчужених лісоматеріалів необроблених, деревини паливної відповідно до пунктів 1-4 частини першої цієї статті), залишків лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що не були продані на планових біржових торгах, а також всього обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, щодо якого деревообробник або суб'єкт господарювання, що здійснює операції з деревною сировиною, відмовився від укладення біржового договору/деривативного контракту за результатами завершених біржових торгів, або якщо деревообробником або іншим суб'єктом господарювання, що здійснює операції з деревною сировиною, допущено істотне порушення умов біржового договору/деривативного контракту, укладеного за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини.

Уповноважений державний орган інформує деревообробників про дату проведення позапланових торгів не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати їх проведення.

8. Ціноутворення в біржових торгах на ринку деревної сировини ґрунтується на принципах вільного ринку та ринкової конкуренції.

Стартова ціна на основних та додаткових торгах, а також мінімальна ціна продажу на повторних основних торгах, та повторних додаткових торгах, які проводяться за технологією біржових торгів, що передбачає покрокове зниження стартової ціни лота, визначаються відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, з урахуванням особливостей проведення біржових торгів, визначених цим Законом.

9. Вимоги щодо формування оператором ринку деревної сировини лотів, у тому числі малих лотів, для продажу на біржових торгах на ринку деревної сировини затверджуються Уповноваженим державним органом.

10. З метою управління ризиками щодо укладення та виконання біржових договорів/деривативних контрактів організатор біржових торгів на ринку деревної сировини або клірингова установа на ринку деревної сировини, з якою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу, застосовує вимогу щодо надання гарантійного забезпечення. Така вимога застосовується до зобов'язань і покупця, і продавця. Розмір гарантійного забезпечення визначається організатором біржових торгів на ринку деревної сировини або кліринговою установою на ринку деревної сировини, з якою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу, на підставі ґрунтовного аналізу ринкових та кредитних ризиків.

При цьому організатор біржових торгів на ринку деревної сировини або клірингова установа на ринку деревної сировини, з якою організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу, застосовує систему оцінки ризиків контрагента з метою визначення рівня ризику невиконання умов укладених біржових договорів/деривативних контрактів на ринку деревної сировини. Відповідно до визначеного рівня ризику організатор біржових торгів на ринку деревної сировини або клірингова установа на ринку деревної сировини встановлює вимогу щодо надання гарантійного забезпечення, що застосовується до зобов'язань покупця.

Будь-які інші види гарантійного забезпечення до учасників ринку деревної сировини не застосовуються.

11. Посадові особи оператора ринку деревної сировини за порушення умов та правил продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, встановлених цим Законом, несуть відповідальність згідно із законом.

12. Порядок та правила укладення, документального оформлення, стандартні (типові) умови біржових договорів/деривативних контрактів, що укладаються за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини, та вимоги щодо їх виконання визначаються з дотриманням цього Закону, законодавства про організовані товарні ринки, правил та/або інших внутрішніх документів організатора біржових торгів на ринку деревної сировини та погоджуються Уповноваженим державним органом.

Стаття 16. Продаж (відчуження) лісоматеріалів необроблених та деревини паливної у роздріб та фізичним особам для задоволення соціально-побутових потреб

1. Оператор ринку деревної сировини може здійснювати роздрібний продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, а також продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної фізичним особам для задоволення соціально-побутових потреб, у тому числі потреб індивідуального будівництва, побутового ремонту будівель та опалення.

2. Подальший продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, придбаних фізичними особами для задоволення соціально-побутових потреб, забороняється.
3. Порядок формування ціни та граничний обсяг продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної фізичним особам для задоволення соціально-побутових потреб, форма типового договору купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для задоволення соціально-побутових потреб затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.
4. Порядок роздрібного продажу лісоматеріалів необроблених та деревини паливної затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.
5. Оператори ринку деревної сировини зобов'язані надавати інформацію про кожний укладений згідно з цією статтею договір купівлі-продажу до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.
6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, затверджує порядок та механізм продажу (відчуження) деревини паливної населенню.

Стаття 17. Купівля-продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини

1. Продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної оператором ринку деревної сировини поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини можуть здійснюватися виключно у випадках, визначених пунктами 1-4 частини першої статті 15 цього Закону.
2. Порядок та правила оформлення продажу та інших форм відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної оператором ринку деревної сировини поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини, форму типового договору та інші вимоги встановлює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.
3. Договір купівлі-продажу та інші форми відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що укладається поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини, має передбачати якісні та кількісні характеристики предмета продажу, вимоги щодо якості та обміру товару, термін та умови поставки, ціну, умови оплати та порядок розрахунків, умови приймання-передачі товару, права та обов'язки сторін, відповідальність сторін та порядок вирішення спорів, строк дії договору та інші умови, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.
4. Оператори ринку деревної сировини зобов'язані надавати інформацію про кожний укладений договір та інші форми відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини до електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом.
5. Кабінет Міністрів України розробляє окремий порядок купівлі-продажу та інших форм відчуження деревини паливної для потреб комунальних підприємств (установ), які здійснюють опалення твердим паливом у вигляді деревини паливної.

6. Якщо ціна договору про закупівлю лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, укладеного згідно із законодавством про публічні закупівлі, істотно відрізняється від поточних цінових показників на організованому товарному ринку, Уповноважений державний орган інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, або його міжрегіональний територіальний орган для вжиття заходів здійснення моніторингу процедур відповідних публічних закупівель.

Розділ V. ЕЛЕКТРОННИЙ ОБЛІК ДЕРЕВИНИ

Стаття 18. Електронний облік деревини

1. Електронний облік деревини має забезпечувати:

- 1) прозорість та документальне підтвердження обігу (руху) товару на ринку деревної сировини;
- 2) підтвердження походження, місця заготівлі та реалізації товару на ринку деревної сировини, запобігання його нелегальному обігу та потраплянню на ринок деревної сировини незаконно заготовлених лісоматеріалів необроблених, деревини паливної;
- 3) систематизацію та узагальнення інформації про походження, заготівлю та реалізацію лісоматеріалів необроблених, деревини паливної операторами ринку деревної сировини.

2. Електронний облік деревини ведеться відповідно до нормативно-правового акта, затвердженого Уповноваженим державним органом.

3. Держателем електронного обліку деревини є Уповноважений державний орган.

Стаття 19. Учасники електронного обліку деревини

1. Учасниками електронного обліку деревини є учасники ринку деревної сировини, що отримали доступ до електронного обліку деревини та зобов'язані згідно цього Закону надавати до електронного обліку деревини відомості щодо лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, а також адміністратор електронного обліку деревини.

Учасниками електронного обліку деревини є:

- оператори ринку деревної сировини;
- деревообробники;
- суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною;
- адміністратор електронного обліку деревини;
- організатори біржових торгів на ринку деревної сировини;
- клірингові установи на ринку деревної сировини.

Стаття 20. Адміністратор електронного обліку деревини

1. Адміністратор електронного обліку деревини (далі – Адміністратор) забезпечує функціонування електронного обліку деревини, зберігання та захист інформації в електронному обліку деревини, надання доступу до електронного обліку деревини та здійснення інших заходів, пов'язаних з функціонуванням електронного обліку деревини.

2. Адміністратором може бути юридична особа державної форми власності, що визначена Уповноваженим державним органом серед осіб, що не є учасниками ринку деревної сировини.
3. Адміністратор розробляє внутрішні документи з питань функціонування електронного обліку деревини, які погоджуються Уповноваженим державним органом. Уповноважений державний орган у разі виявлення у таких внутрішніх документах норм, що порушують вимоги законодавства, має право відмовити у погодженні внутрішніх документів Адміністратора із зазначенням причин відмови. Після усунення підстав для відмови у погодженні Адміністратор має право повторно надати внутрішні документи на погодження.
4. У випадках та у порядку, що визначаються Уповноваженим державним органом, Адміністратор забезпечує реєстрацію облікових операцій та видачу документів з електронного обліку деревини без відкриття особистого кабінету для осіб, які не є учасниками електронного обліку деревини, але здійснюють господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною.
5. Адміністратор має право передавати частину своїх функцій іншим особам за умови укладення відповідного договору (договір аутсорсингу) та гарантування, що за таким договором іншими особами забезпечується виконання вимог цього Закону.
6. Максимальні та мінімальні розміри тарифів на оплату послуг Адміністратора можуть встановлюватися Адміністратором за погодженням з Уповноваженим державним органом.
7. Адміністратор укладає з учасниками ринку деревної сировини договори про організацію доступу до електронного обліку деревини у порядку, визначеному Уповноваженим державним органом відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 21. Обмін інформацією з електронним обліком деревини

1. Учасники ринку деревної сировини з метою забезпечення інформаційного обміну з електронним обліком деревини повинні забезпечити відповідність технічним вимогам, встановленим Уповноваженим державним органом, та укласти договір про організацію доступу до електронного обліку деревини з Адміністратором.
2. Оператори ринку деревної сировини вносять до електронного обліку деревини інформацію про спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів; породу, кількісні та якісні характеристики лісоматеріалів необроблених та деревини паливної; договори щодо здійснення господарських операцій з реалізації лісоматеріалів необроблених та деревини паливної (крім реалізації на організованому товарному ринку деревної сировини); місця завантаження та пункти розвантаження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної; транспортні засоби, якими здійснюється транспортування, та іншу інформацію в обсязі та в порядку, визначених Уповноваженим державним органом.
3. Деревообробники та суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревиною, вносять до електронного обліку деревини інформацію в обсязі та в порядку, визначеному Уповноваженим державним органом.
4. Учасники електронного обліку деревини, визначені частинами 2 та 3 цієї статті, отримують із електронного обліку деревини інформацію та документи щодо власних господарських операцій в обсязі та у порядку, визначеному Уповноваженим державним органом.

5. Подання інформації про укладання відповідних біржових договорів/derivativних контрактів за результатами біржових торгів до електронного обліку деревини, а також отримання з нього інформації про виконання таких біржових договорів/derivativних контрактів та іншої інформації здійснюється виключно кліринговими установами на ринку деревної сировини в обсязі та в порядку, встановлених Уповноваженим державним органом.
6. Обмін інформацією з електронним обліком деревини щодо укладення та виконання біржових договорів/derivativних контрактів за результатами біржових торгів, організованих організатором біржових торгів на ринку деревної сировини, здійснює клірингова установа на ринку деревної сировини, з якою такий організатор біржових торгів на ринку деревної сировини уклав договір про здійснення клірингу.
7. Клірингові установи на ринку деревної сировини забезпечують відповідність технічним вимогам, встановленим Уповноваженим державним органом для здійснення інформаційного обміну з електронним обліком деревини.
8. Клірингові установи на ринку деревної сировини зобов'язані запровадити належну систему управління ризиками учасників біржових торгів для мінімізації випадків невиконання або неналежного виконання біржових договорів/derivativних контрактів, укладених за результатами біржових торгів на ринку деревної сировини. З цією метою клірингові установи на ринку деревної сировини запроваджують інструменти забезпечення зобов'язань та організації розрахунків.
9. Кожна клірингова установа на ринку деревної сировини повинна здійснювати обмін інформацією з усіма кліринговими установами на ринку деревної сировини з метою належного управління ризиками на ринку деревної сировини та забезпечення контролю виконання вимог цієї статті Закону.
10. Клірингова установа на ринку деревної сировини повинна укласти з усіма іншими кліринговими установами на ринку деревної сировини договір про обмін інформацією, в якому визначається протокол взаємодії щодо обміну інформацією. Мінімальний склад інформації, що підлягає обміну між кліринговими установами на ринку деревної сировини, визначається Уповноваженим державним органом.
11. Уповноважений державний орган встановлює відповідність клірингової установи вимогам, визначеним цим Законом. Клірингова установа набуває статусу клірингової установи на ринку деревної сировини з моменту підтвердження її відповідності Уповноваженим державним органом.

Стаття 22. Порядок ведення електронного обліку деревини

1. Облік лісоматеріалів необроблених, деревини паливної засобами електронного обліку деревини ведеться у кількісному виразі такими способами:

облік за партіями - внесення інформації про лісоматеріали необроблені, які включено до окремої партії, за породами, видами, їх кількісними та якісними характеристиками;

облік штабелями - внесення інформації про лісоматеріали необроблені та деревину паливну за породами, їх розмірами та якісними характеристиками з прив'язкою всіх колод у штабелі до однієї бирки;

поколодний облік - внесення інформації про лісоматеріали необроблені за породами, їх розмірами та якісними характеристиками з прив'язкою однієї колоди до однієї бирки;

поштучний облік - внесення інформації про кожну одиницю лісоматеріалів необроблених за породами, їх кількісними та якісними характеристиками.

2. Об'єктом обліку є лісоматеріали необроблені, деревина паливна. Порядок ведення електронного обліку деревини визначається Уповноваженим державним органом.

3. Електронний облік деревини ведеться із застосуванням довідників щодо користувачів електронного обліку деревини, видів лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, порід лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, груп діаметрів, класів якості, видів рубок, геолокацій земельних ділянок, на яких були заготовлені лісоматеріали необроблені та деревина паливна, облікових операцій, умов поставок, видів валют, контрагентів, діапазонів номерів бирок (самоклейних етикеток), видів транспорту для здійснення перевезень та інших довідників, які формує Адміністратор.

4. Джерелами надходження лісоматеріалів необроблених та деревини паливної до електронного обліку деревини можуть бути:

- заготівля лісоматеріалів необроблених, деревини паливної в результаті рубок та інших заходів лісового господарювання;
- заходи, не пов'язані з лісовим господарюванням (у тому числі розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, з метою подальшого будівництва тощо);
- імпорт лісоматеріалів необроблених, деревини паливної;
- інші джерела, що визначені Уповноваженим державним органом.

5. При зарахуванні до електронного обліку деревини лісоматеріалів необроблених, деревини паливної в електронному обліку деревини кожній обліковій одиниці лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, з урахуванням способу обліку (колода/партія/штабель/штука), присвоюється унікальний цифровий ідентифікатор (бирка), за яким вноситься інформація щодо якісних та кількісних характеристик сортименту (вид, порода, клас якості, діаметр, довжина), перелік яких визначається Уповноваженим державним органом. При транспортуванні лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, зміні власника лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, інформація про унікальний цифровий ідентифікатор партії лісоматеріалів необроблених, деревини паливної зберігається та застосовується для визначення походження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної.

6. Баланс оператора ринку деревної сировини включає інформацію про заготівлю лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та інші способи зарахування, господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та іншу інформацію, встановлену Уповноваженим державним органом.

7. Баланс деревообробника або суб'єкта господарювання, що здійснює операції з деревною сировиною, може включати інформацію про господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною, в результаті яких здійснено їх зарахування на баланс та/або списання з балансу, та іншу інформацію, визначену Уповноваженим державним органом.

8. Інформація про господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною має бути внесена до електронного обліку деревини послідовно. Внесення до електронного обліку деревини інформації про правочини, які призводять до переходу права власності на лісоматеріали необроблені, деревину паливну, із загальним обсягом, що перевищує поточний баланс в електронному обліку деревини, є неможливим.

9. Не можуть бути зареєстровані в електронному обліку деревини будь-які правочини щодо передання права власності на лісоматеріали необроблені, деревину паливну, укладені поза організатором біржових торгів на ринку деревної сировини, крім випадків, визначених цим Законом.

10. За наявності підстав до електронного обліку деревини можуть бути внесені зміни, у тому числі щодо кількісних та якісних характеристик лісоматеріалів необроблених, деревини паливної. Перелік підстав для внесення змін до електронного обліку деревини, а також порядок їх оформлення визначаються Уповноваженим державним органом.

Стаття 23. Облікові та товаросупровідні документи в електронному обліку деревини

1. В електронному обліку деревини формуються облікові документи щодо заготівлі лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, внесення змін до електронного обліку деревини, документи про походження лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, товаросупровідні документи для транспортування лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, звіти, відомості, специфікації, видаткові накладні, акти та інші документи, перелік та зміст яких визначається Уповноваженим державним органом.

2. При формуванні в електронному обліку деревини товаросупровідних документів використовується виключно інформація щодо відповідних правочинів щодо кількісного та якісного складу лісоматеріалів необроблених та деревини паливної. Неможливим є формування товаротранспортної накладної на продукцію, яка не передбачена таким правочином.

3. Транспортування лісоматеріалів необроблених, деревини паливної здійснюється за наявності товаросупровідних документів, сформованих електронним обліком деревини.

4. Облікові документи, сформовані електронним обліком деревини, є первинними документами в електронній формі, які можуть бути викладені на паперовому носії.

Стаття 24. Порядок доступу до інформації, що міститься в електронному обліку деревини

1. Інформація, що міститься в електронному обліку деревини, є інформацією з обмеженим доступом, охороняється законом та не підлягає розкриттю, крім випадків, передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

2. Власниками інформації, що міститься в електронному обліку деревини, є:

- оператори ринку деревної сировини – стосовно інформації, що міститься в їхніх особистих кабінетах (у тому числі інформації, внесеної, переданої або отриманої через клірингову установу на ринку деревної сировини), та стосується, зокрема, їхніх операцій з лісоматеріалами необробленими та деревиною паливною, балансу лісоматеріалів необроблених та деревини паливної та документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в електронному обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- деревообробники – стосовно інформації, що міститься в їхніх особистих кабінетах (у тому числі інформації, внесеної, переданої або отриманої через клірингову установу на ринку деревної сировини), та стосується, зокрема, їхніх операцій з купівлі-продажу, імпорту лісоматеріалів необроблених та деревини паливної, балансу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в електронному обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- суб'єкти господарювання, що здійснюють операції з деревною сировиною - стосовно інформації, що міститься в електронному обліку деревини (у тому числі інформації, внесеної, переданої або отриманої через клірингову установу на ринку деревної сировини) щодо їхніх операцій з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в електронному обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- клірингові установи на ринку деревної сировини - стосовно інформації, що міститься в їхніх особистих кабінетах (у разі створення), та стосується лотів щодо яких проводяться та організовуються біржові торги на відповідному організаторі біржових торгів на ринку деревної сировини, біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в електронному обліку деревини відносно такої клірингової установи на ринку деревної сировини;

- Адміністратор - стосовно інформації, що міститься в електронному обліку деревини та стосується документів, інформації та даних, що створюються Адміністратором та/або знаходяться та/або зберігаються в електронному обліку деревини.

3. Обмін між кліринговою установою на ринку деревної сировини та Адміністратором інформацією стосовно лотів, щодо яких проводяться та організовуються біржові торги на відповідному організаторі біржових торгів на ринку деревної сировини та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів, не є для клірингової установи на ринку деревної сировини розкриттям професійної таємниці, використанням її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб відповідно до статті 135 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

4. Адміністратор, органи державної влади, юридичні та фізичні особи, які під час виконання своїх функцій, визначених законодавством, безпосередньо чи опосередковано отримали в установленому цим Законом порядку інформацію стосовно лотів, щодо яких проводяться та організовуються біржові торги на відповідному організаторі біржових торгів на ринку деревної сировини, біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів, що становить професійну таємницю відповідно до статті 134 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», зобов'язані забезпечити збереження такої інформації, не розголошувати і не використовувати її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

5. Адміністратор має право здійснювати розкриття узагальненої (знеособленої) інформації, отриманої від клірингової установи на ринку деревної сировини на підставі договору про організацію доступу до електронного обліку деревини, стосовно біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів шляхом опублікування на власному вебсайті та/або в електронному обліку деревини. Адміністратору забороняється надавати недостовірну інформацію.

6. Інформація з електронного обліку деревини та/або доступ до такої інформації надається її власнику на підставі договору про організацію доступу до електронного обліку деревини та/або письмового запиту власника інформації та/або іншій особі, визначеній у письмовому дозволі власника інформації. Інформація, що міститься в електронному обліку деревини, надається іншим особам у передбачених законом випадках.

7. Особи, винні в розголошенні та/або використанні у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформації, яка міститься в електронному обліку деревини, що заподіяло учаснику ринку деревної сировини збитки, зобов'язані відшкодувати заподіяні збитки та моральну шкоду відповідно до закону.

8. Порядок доступу до інформації, що міститься в електронному обліку деревини, у тому числі в особистих кабінетах учасників ринку деревної сировини, її розкриття та використання визначається Уповноваженим державним органом.

9. Адміністратор та клірингові установи на ринку деревної сировини зобов'язані забезпечити збереження інформації, що міститься в електронному обліку деревини та в особистих кабінетах учасників ринку деревної сировини шляхом:

- 1) обмеження кола осіб, які мають доступ до інформації;
- 2) організації спеціального діловодства з документами, що створюються, знаходяться та зберігаються в електронному обліку деревини;
- 3) застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;
- 4) застосування застережень щодо збереження інформації з обмеженим доступом, у тому числі професійної таємниці відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», та встановлення відповідальності за її розголошення у договорах і угодах.

10. Посадові особи, працівники Адміністратора та клірингових установ на ринку деревної сировини зобов'язані не розголошувати, не використовувати у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформацію з обмеженим доступом, що стала відома їм під час виконання їхніх обов'язків.

Посадові особи, працівники Адміністратора та клірингових установ на ринку деревної сировини не мають права вносити, виправляти, видаляти або будь-яким способом змінювати інформацію в електронному обліку деревини, крім випадків, прямо передбачених нормативно-правовими актами Уповноваженого державного органу.

Зазначені особи під час вступу на посаду, призначення, укладення відповідного договору підписують зобов'язання щодо збереження професійної таємниці.

Стаття 25. Моніторинг ринку та оприлюднення інформації про ринок деревної сировини

1. Моніторинг ринку деревної сировини здійснюється Уповноваженим державним органом у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Уповноважений державний орган щокварталу готує звіт про результати моніторингу ринку деревної сировини та оприлюднює його на своєму офіційному вебпорталі.

Розділ VI. ПОРЯДОК ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ДЕРЕВНОЇ СИРОВИНИ

Стаття 26. Порядок врегулювання спорів на ринку деревної сировини

1. Спори між учасниками ринку деревної сировини, які виникають у зв'язку з участю у біржових торгах, укладенням і виконанням біржових договорів/деривативних контрактів за результатами біржових торгів, врегульовуються у досудовому порядку організатором біржових торгів на ринку деревної сировини відповідно до вимог законодавства про організовані товарні ринки або в судовому порядку.
2. Рішення про застосування Уповноваженим державним органом заходів впливу можуть бути оскаржені у судовому порядку.

Стаття 27. Відповідальність за порушення законодавства у сфері регулювання ринку деревної сировини

1. Учасники ринку деревної сировини, які порушили законодавство у сфері регулювання ринку деревної сировини, несуть відповідальність згідно із законом.
2. У разі виявлення недостовірних відомостей у заяві про включення до Переліку деревообробників, або у документах, поданих разом із заявою, Уповноважений державний орган накладає на такого суб'єкта господарювання штраф у розмірі п'ятнадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року, в якому накладено штраф. Порядок накладення штрафу на деревообробників визначається Кабінетом Міністрів України.
3. У разі якщо Уповноваженим державним органом при виконанні своїх повноважень встановлено ознаки порушення законодавства, притягнення до відповідальності за яке віднесено до повноважень іншого державного органу, тоді Уповноважений державний орган невідкладно направляє отриману інформацію та/або документи до такого державного органу із чітким викладенням повної та вичерпної інформації щодо таких порушень з боку учасників ринку деревної сировини.
4. Якщо при фактичному постачанні лісоматеріалів необроблених, деревини паливної за біржовим договором або деривативним контрактом, укладеним за результатами біржових торгів, кількісні та якісні характеристики лісоматеріалів необроблених, деревини паливної не відповідають умовам відповідного біржового договору або деривативного контракту, оператор ринку деревної сировини несе відповідальність згідно із законом.
5. У разі якщо під час виконання своїх повноважень посадовими особами Уповноваженого державного органу встановлено факти та є ознаки порушення законодавства, перевищення службових повноважень посадовими особами Уповноваженого державного органу, то такі посадові особи несуть відповідальність згідно із законом.
6. У разі якщо під час виконання своїх повноважень посадовими особами операторів ринку деревної сировини встановлено факти та є ознаки порушення законодавства, перевищення службових повноважень посадовими особами операторів ринку деревної сировини, то такі посадові особи несуть відповідальність згідно із законом.

7. У разі порушення вимог законодавства у сфері регулювання ринку деревної сировини організатор біржових торгів на ринку деревної сировини та клірингова установа на ринку деревної сировини несуть відповідальність згідно із законом.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через дев'ять місяців з дня його опублікування, крім підпункту 1 пункту 2 та пункту 3 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Законі України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 2- 3, ст. 34; 2015 р., № 31, ст. 291):

статтю 2¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 2¹ . Тимчасова заборона експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді на період дії воєнного стану

На підставі статей 143 «Винятки, пов'язані із безпекою» та 472 «Заходи, пов'язані із суттєвими інтересами безпеки» Угоди про асоціацію, а також відповідно до пункту «b» (iii) статті XXI «Винятки з міркувань безпеки» Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947) тимчасово, на період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року №2102-ІХ, та протягом десяти років з дня його припинення або скасування, забороняється вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту деревини паливної (код 4401 11 00 00 УКТ ЗЕД) та лісоматеріалів необроблених (код 4403 УКТ ЗЕД)».

3. Установити, що:

1) договори про відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що були укладені до набрання чинності цим Законом за результатами біржових торгів або в інший спосіб, діють в межах істотних умов договору до моменту їх виконання (сплати ціни договору та передачі товару покупцю), але не більше шести календарних місяців. Істотні умови таких договорів не можуть змінюватися;

2) товарні біржі, які станом на дату набрання чинності цим Законом не менше двох календарних років здійснювали організацію біржових торгів на ринку деревної сировини, вважаються такими, що мають статус організатора біржових торгів на ринку деревної сировини відповідно до цього Закону;

3) клірингові установи, які станом на дату набрання чинності цим Законом не менше одного календарного року мали укладений договір про здійснення клірингу з товарною біржею, що здійснювала організацію біржових торгів на ринку деревної сировини, вважаються такими, що мають статус клірингової установи на ринку деревної сировини відповідно до цього Закону.

4. Кабінету Міністрів України:

1) у дев'ятимісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;
забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради України

Р.О. Стефанчук

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Кицак Богдан Вікторович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000971531007092DE00
Дійсний до: 19.01.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
269д9/2-2026/163013 від 08.07.2026

2284714